

jeg ikke blande mig i, men kun sige, at Staten maa i Tider som disse, hvor der er Brug for Pengene til andre Formaal, være fritaget for at være med til at spille Komædie, særlig naar det koster Penge.

Kragh: Det ærede 12te Medlem for 2den Kreds (P. Nørgaard) har gentagende udtalt, at han taler for et stort Flertal indenfor det Parti, til hvilket baade han og jeg hører; men deraf fremgaar altsaa, at der indenfor Partiet er andre Anskuelse end hans, og selv om disse andre Anskuelse maaske kun findes hos et Mindretal — jeg ved for øvrigt ikke, hvorpaa det ærede Medlem støtter sin Paastand om det store Flertal, der staaer bag ham —, finder jeg dog, der kan være Grund til, at ogsaa dette eventuelle Mindretal kommer til Orde, saaledes som Debatten her former sig. Men jeg maa straks bekende, at jeg har ikke, saaledes som det ærede Medlem, anvendt de 3 Ugers Sommerferie, som Tinget har haft, til at studere Forhandlingerne i det andet Ting. Jeg møder altsaa i saa Henseende med mindre Forudsætninger, end det ærede Medlem har til at udtale sig om Sagen. Imidlertid tror jeg, man kan anvende en saadan Ferie paa en betydelig bedre Maade end til at studere dette saaledes i Detaillerne, thi naar det ærede Medlem siger, at nu er Tiden inde til Handling, og nu bør der ikke tales mere om denne Sag, saa synes jeg, at selve den Forhandling, der er foregaaet her i Dag, ubetinget er et Vidnesbyrd om, at denne Sag virkelig ikke er moden til Handling, at Anskuelserne vedvarende er saa forskellige, og at man er saa langt borte fra at nærme sig til den Generalnævner, hvori det hele kunde gaa op, at der ganske sikkert ikke i dette Ting kan naas videre end til et Resultat, som aabner Mulighed for en kommende Ordning, saaledes som jeg skønner, det Lovforslag, der er sendt os fra Folketinget, gør det, idet det i Virkeligheden ikke allerede paa nærværende Tidspunkt fastsætter, i hvilken Retning denne Ordning skal gaa.

Jeg skal nu ikke komme ind paa, hvilken af de tre her omhandlede Kunstarter der har den største Betydning. Naar det ærede 12te Medlem for 2den Kreds (P. Nørgaard) gentagende har talt om Skuespillets opdragende Betydning og omtalt Musikken som et Nydelsesmiddel og ikke andet, er det jo en ganske subjektiv Opfattelse, der i Virkeligheden slet ikke behøver at være Udtryk for andet, end at det ærede Medlems Ævne til at opfatte Musikken og til deraf at uddrage de Værdier, der deri findes, er

mangelfuld. Det ærede Medlem bør ikke uden videre ud fra denne sin subjektive Opfattelse fastslaa Musikkens kulturelle Betydning som mindre end Skuespilkunstens.

Det ærede Medlem har fuldkommen Ret i, at saaledes som Forholdene er paa det kongelige Teater, saaledes som Kræfterne der for Tiden kan udnyttes, er Tilstanden utilfredsstillende, og jeg maa beklage, at det er saaledes, at der kan fremdrages saa grelle Eksempler derpaa, som sket er for en enkelt Kunstners Vedkommende. Men naar det ærede Medlem vil hævde, at de bedste Kræfter gaar bort fra Teatret af Hensyn til disse Driftsforhold, saa er det muligt, at somme af dem gør det, men muligt er det ogsaa, at der er Operister, der forlader Teatret, fordi deres Ævne til at udfylde den Post, paa hvilken de er satte, af en eller anden Grund begynder at svigte. Det gælder ikke for Operister som for mangen Skuespiller, at de kan fortsætte deres Gerning paa tilfredsstillende Maade op i en ret fremrykket Alder. I alt Fald mindes jeg, at det ikke er længe siden, at fremtrædende Kunstnere indenfor Skuespillet ved det kongelige Teater proklamerede deres nære forestaaende Afgang, saafremt der ikke blev budt dem andre Kaar at virke under end dem, der er betingede af de sceniske og akustiske Forhold, som det kongelige Teater nu frembyder. Det maatte derfor vække ikke ringe Forundring, saaledes som det ogsaa er kommet til Orde her ved denne Forhandling, at man netop til den fremtidige danske Skueplads vilde anvende den Scene, mod hvilken der fra saa vægtig kunstnerisk Side var blevet fremsat, og for nylig fremsat, saa afgørende Indvendinger. Naar det her er blevet fremhævet, at Skuespillet, saafremt det gaar over paa private Hænder, vil være vanskeligt stillet, da den private Scene altid eller hyppigt maa holde sig til saadanne Skuespil, om hvilke der staaer en vis Sensation, ja, saa er det jo muligt. Dog har det vist sig, at man har kunnet drive en Scene her i København, som i ikke ringe Grad tog Hensyn til den bedste Del af Skuespillitteraturen. Men jeg vil dog hævde, at det ogsaa vil være meget vanskeligt for en Operascene paa private Hænder udelukkende at tage kunstneriske Hensyn. Jeg nærer ikke Spor af Tvivl om, at en saadan privat Opera, selv med Statstilskud, vil blive nødt til at slaa ind paa at opføre Operaer, som nærmest maa henregnes under den saare lette Musik, den, som i Virkeligheden kalder paa de ikke særlig musikkyndiges Interesse, og derved kan det let gaa saaledes, at Musikken paa denne Scene